CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

| | |
|---|---|
| *Rodzaj dokumentu:* | **Zasady oceniania rozwiązań zadań** |
| *Egzamin:* | **Egzamin ósmoklasisty** |
| *Przedmiot:* | **Język polski** |
| *Forma arkusza:* | OPOP-100-2305 (wersje arkusza: X i Y)<br>OPOP-400-2305<br>OPOP-500-2305 |
| *Termin egzaminu:* | 23 maja 2023 r. |
| *Data publikacji dokumentu:* | 21 czerwca 2023 r. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

*Uwagi:*
- *Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne, spełniające warunki zadania.*
- *Błąd rzeczowy dotyczący lektur obowiązkowych skutkuje przyznaniem 0 punktów.*

## Zadanie 1. (0–1)

| **Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024**[1] | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […].<br>Lektura obowiązkowa:<br>Juliusz Słowacki, *Balladyna*. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
PP

**Rozwiązanie – wersja Y**[2]
PP

## Zadanie 2. (0–1)

| **Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024** | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście […].<br>Lektura obowiązkowa:<br>Juliusz Słowacki, *Balladyna*. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
FP

**Rozwiązanie – wersja Y**
PF

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu ósmoklasisty przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz.1591).
[2] Odpowiedzi w wersji Y dotyczą tylko arkusza OPOP-100-2305.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

## Zadanie 3. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […].<br>Lektura obowiązkowa:<br>Juliusz Słowacki, *Balladyna*. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
C

**Rozwiązanie – wersja Y**
B

## Zadanie 4. (0–2)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […].. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>9) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.<br>Lektura obowiązkowa:<br>Juliusz Słowacki, *Balladyna.* |

**Zasady oceniania**
2 pkt – poprawne uzupełnienie 4 liter.
1 pkt – poprawne uzupełnienie 3 albo 2 liter.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie**
*BCED*A

## Zadanie 5. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).<br>Lektura obowiązkowa:<br>Juliusz Słowacki, *Balladyna*. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

**Zasady oceniania**
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Przykładowe odpowiedzi ocenione na 1 punkt**
- *Balladyna w tych słowach nawiązuje do popełnionych przez siebie zbrodni.*
- *Balladyna nawiązuje do swojej przeszłości, do tego, że zabiła Alinę i Grabca oraz przyczyniła się do śmierci Pustelnika, Wdowy i Kirkora.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów**
*Balladyna w tych słowach nawiązuje do swojego dawnego życia.*

## Zadanie 6. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymaganie ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. | 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:<br>1) rozpoznaje rodzaje literackie: […] dramat; określa cechy charakterystyczne […].<br>Lektura obowiązkowa:<br>Juliusz Słowacki, *Balladyna*. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
B

**Rozwiązanie – wersja Y**
C

## Zadanie 7. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymaganie ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. | 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:<br>1) rozpoznaje rodzaje literackie: […] dramat.<br>Lektury obowiązkowe:<br>Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz, Dziady cz. II, Śmierć Pułkownika*, *Reduta Ordona.* |

**Zasady oceniania**
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
A

**Rozwiązanie – wersja Y**
D

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

## Zadanie 8. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymaganie ogólne** | **Wymaganie szczegółowe** |
| II. Kształcenie językowe.<br>4. Kształcenie umiejętności poprawnego pisania zgodnego z zasadami pisowni polskiej. | 4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:<br>7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych […]. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
D

**Rozwiązanie – wersja Y**
B

## Zadanie 9. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| II. Kształcenie językowe.<br>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych […]. | 2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:<br>3) zna sposoby wzbogacania słownictwa. |
| IV. Samokształcenie.<br>3. Rozwijanie umiejętności rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy […]. | IV. Samokształcenie. Uczeń:<br>1) rzetelnie [...] korzysta z informacji. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
B

**Rozwiązanie – wersja Y**
D

## Zadanie 10. (0–2)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1.Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia […] innych tekstów kultury.<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>11) interpretuje dzieła sztuki […].<br>Lektura obowiązkowa:<br>Juliusz Słowacki, *Balladyna*. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

**Zasady oceniania**

2 pkt – wskazanie dwóch elementów graficznych i wyjaśnienie związku każdego z nich z treścią lektury.
1 pkt – wskazanie jednego elementu graficznego i wyjaśnienie jego związku z treścią lektury.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Przykładowe odpowiedzi**

- Element graficzny: *korona na oczach postaci.*
  Wyjaśnienie: *Pragnienie zdobycia korony zawładnęło Balladyną, przesłoniło jej cały świat, zaślepiło ją.*

- Element graficzny: *krople krwi na koronie.*
  Wyjaśnienie: *Aby zdobyć koronę, Balladyna stała się zbrodniarką.*

- Element graficzny: *jasna szata na głowie postaci.*
  Wyjaśnienie: *Może wskazywać na to, że Balladyna była zimną i okrutną kobietą.*

- Element graficzny: *ciemna przepaska na oczach.*
  Wyjaśnienie: *Balladyna nie dostrzegała, że to, co robi, jest złe; chęć zdobycia korony sprawiła, że była ślepa na sugestie innych, dotyczące jej złego postępowania.*

- Element graficzny: *ciemna przepaska na twarzy Balladyny.*
  Wyjaśnienie: *Może to symbolizować czarną przepaskę, która zasłaniała krwawą plamę na czole Balladyny.*

## Zadanie 11. (0–2)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia […] innych tekstów kultury. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>1) określa temat i główną myśl tekstu. |
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych. | 2. Mówienie i pisanie. Uczeń:<br>3) wykonuje przekształcenia na tekście cudzym […] streszcza […]. |

**Zasady oceniania**

2 pkt – poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście; zachowanie właściwego poziomu uogólnienia.
1 pkt – poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście; zaburzony poziom uogólnienia.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

*Uwaga.*
*Uczeń otrzymuje 0 punktów, jeśli jego wypowiedź w całości składa się z fragmentów przepisanych z tekstu „Odblokuj swój talent”.*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 2 punkty**
Jolanta Maria Berent w przytoczonym tekście podejmuje temat *różnych znaczeń słowa „talent”.*
Autorka zwraca uwagę na *to, że talent to nie tylko uzdolnienia artystyczne, ale także cechy charakteru.*
Zauważa ponadto*, że talenty mogą objawiać się na co dzień w bardzo różny sposób, także ujawniać swoją negatywną stronę*
i przekonuje, że *talent, którego nie rozwijamy, może się zmarnować.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt**
Jolanta Maria Berent w przytoczonym tekście podejmuje temat *talentów, jakie posiadamy.*
Autorka zwraca uwagę na *ilość różnorodnych ludzkich talentów.*
Zauważa ponadto *dobre i złe strony talentów*
i przekonuje, że *każdy ma jakiś talent i może mieć także jakieś nieodkryte.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów**
Jolanta Maria Berent w przytoczonym fragmencie podejmuje temat *ludzkiego talentu.*
Autorka zwraca uwagę na *dawanie przykładów do każdego talentu.*
Zauważa ponadto, *że odkrycie własnych talentów bywa energetyzującym doświadczeniem*
i przekonuje, że *talenty nie są nam dane raz na całe życie. Można je rozwijać i świadomie kształtować.*

## Zadanie 12. (0–1)

| **Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024** | |
|---|---|
| **Wymaganie ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia […] innych tekstów kultury. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […];<br>7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście (w tym rozpoznaje w nim prawdę i fałsz). |

**Zasady oceniania**
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
PF

**Rozwiązanie – wersja Y**
FP

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

## Zadanie 13. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymaganie ogólne** | **Wymaganie szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia […] innych tekstów kultury. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […]. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
C

**Rozwiązanie – wersja Y**
B

## Zadanie 14. (0–2)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia […] innych tekstów kultury. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>15) znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków [...] kulturowych. |
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […]. | 1. Elementy retoryki. Uczeń:<br>4) wykorzystuje znajomość zasad formułowania [...] argumentów przy tworzeniu [...] innych tekstów argumentacyjnych. |

**Zasady oceniania**
2 pkt – poprawne sformułowanie argumentu odwołującego się do rysunku i do tekstu.
1 pkt – poprawne sformułowanie argumentu odwołującego się albo do rysunku, albo do tekstu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

*Uwagi.*
- *Jeżeli uczeń poprawnie zinterpretuje treść rysunku i poprawnie odwoła się do tekstu Jolanty Marii Berent, ale nie powiąże ze sobą tekstu i rysunku, otrzymuje 1 punkt.*
- *Jeżeli uczeń odwoła się do tekstu Jolanty Marii Berent i tylko do napisu umieszczonego pod rysunkiem, otrzymuje 1 punkt.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 2 punkty**
*W artykule jest mowa o odkrywaniu swoich mocnych stron, czyli talentów, nawet jeśli sądzimy, że w ogóle ich nie mamy. Na rysunku widzimy ślimaka, który wzbija się w powietrze na deskorolce, choć nie przypuszczał, że potrafi to robić. W ten sposób odblokował swój ukryty talent.*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt**
*Uważam, że treść rysunku jest zgodna z wymową tekstu „Odblokuj swój talent". Jolanta Maria Berent twierdzi, że kiedy rozwijamy i realizujemy nasze talenty, życie staje się ciekawsze i lepsze. Na rysunku jest napisane, że używając swoich talentów, robimy to, co kochamy.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów**
*Uważam, że talent to np. jeżdżenie na deskorolce i jeśli lubisz jeździć na tej deskorolce, to robisz to, co kochasz.*

## Zadanie 15. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia […] innych tekstów kultury. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […]. |
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […]. | 1. Elementy retoryki. Uczeń:<br>4) wykorzystuje znajomość zasad formułowania [...] argumentów przy tworzeniu [...] innych tekstów argumentacyjnych. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – sformułowanie stanowiska i jego uzasadnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt**
*Ta wypowiedź jest zgodna z ostatnim akapitem. Adam Małysz mówi, że to od człowieka zależy, czy będzie rozwijał swoje talenty. Tak samo uważa autorka tekstu, pisząc, że to my powinniśmy odkrywać sami nasze talenty.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów**
*Tak. Pierwszy tekst jest zgodny z tekstem Jolanty Marii Berent, ponieważ Adam Małysz swoimi słowami wręcz parafrazuje tekst „Odblokuj swój talent".*

## Zadanie 16. (0–2)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich i innych tekstów kultury. | 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:<br>15) znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej ([…]) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich […].<br>Lektury obowiązkowe. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

| | |
|---|---|
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...]. | 1. Elementy retoryki. Uczeń:<br>1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;<br>4) wykorzystuje znajomość zasad formułowania [...] argumentów przy tworzeniu [...] innych tekstów argumentacyjnych. |

**Zasady oceniania**

2 pkt – podanie nazwy cechy, tytułu lektury obowiązkowej i bohatera, poprawne uzasadnienie zilustrowane sytuacją z lektury.
1 pkt – podanie nazwy cechy, tytułu lektury obowiązkowej i bohatera, poprawne uzasadnienie bez zilustrowania sytuacją z lektury.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

*Uwagi.*

- *W przypadku, gdy zdający nazwie cechę, wskaże poprawnie tytuł lektury, nie wskaże bohatera, ale uzasadnienie pozwala zidentyfikować bohatera, otrzymuje maksymalnie 1 punkt.*
- *W przypadku, gdy zdający nazwie cechę, nie wskaże tytułu lektury, wskaże poprawnie bohatera i poprawnie uzasadni swój wybór, otrzymuje maksymalnie 1 punkt.*
- *W przypadku, gdy zdający nazwie cechę, wskaże poprawnie bohatera i tytuł lektury, ale błędnie uzasadni swój wybór, otrzymuje 0 punktów.*
- *W przypadku, gdy zdający nazwie cechę, wskaże poprawnie bohatera i tytuł lektury, ale nie uzasadni swojego wyboru, otrzymuje 0 punktów.*

**Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 punkty**

- Nazwa cechy: *rozwaga*

Bohater: *Petroniusz*
Tytuł lektury: *„Quo vadis”*
Uzasadnienie*: Petroniusz, należąc do dworu cezara, musiał postępować rozważnie. Wykazał się rozwagą, kiedy np. rozmawiał z Neronem, chwalił jego poezję i jednocześnie ją krytykował, ale tak, by nie narazić się cezarowi.*

- Nazwa cechy: *odpowiedzialność*

Bohater: *Zośka*
Tytuł lektury: *„Kamienie na szaniec”*
Uzasadnienie*: Zośka przed każdą akcją bardzo dokładnie się przygotowywał, ponieważ wiedział, że od tego zależy życie ludzi, którymi dowodził. Potwierdza to akcja pod Sieczychami.*

- Nazwa cechy: *optymizm*

Bohater: *Mały Książę*
Tytuł lektury: *„Mały Książę”*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Uzasadnienie*: Chłopcu zależało na tym, aby znaleźć przyjaciela. Wyruszył w nieznane, odwiedził wiele planet, licząc na to, że osiągnie cel. Nie od razu mu się to udało, ale nie tracił nadziei. W końcu spotkał Lisa, który stał się jego prawdziwym przyjacielem.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 1 punkt**
Nazwa cechy: *rozwaga*
Bohater: *Pustelnik*
Tytuł lektury obowiązkowej: *„Balladyna”*
Uzasadnienie: *Pustelnik moim zdaniem jest rozważny, ponieważ zwykle dawał dobre rady potrzebującym. Nie chwalił się też swoim pochodzeniem.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 0 punktów**
Nazwa cechy: *optymizm*
Bohater: *Balladyna*
Tytuł lektury obowiązkowej: *„Balladyna”*
Uzasadnienie: *Główna bohaterka danej lektury uważała, że za wszystkie zbrodnie, których dokonała, nie zostanie już ukarana po zajęciu tronu.*

## Zadanie 17. (0–1)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymaganie ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| II. Kształcenie językowe.<br>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych […].<br>4. Kształcenie umiejętności poprawnego pisania zgodnego z zasadami pisowni polskiej. | 1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:<br>3) poprawnie stopniuje […] przysłówki […].<br>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:<br>5) zna zasady pisowni [...] partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. |

**Zasady oceniania**
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

**Rozwiązanie – wersja X**
BD

**Rozwiązanie – wersja Y**
AC

## Zadanie 18. (0–3)

| Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| II. Kształcenie językowe.<br>4. Kształcenie umiejętności poprawnego pisania zgodnego z zasadami pisowni polskiej. | 4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:<br>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym;<br>7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych […]. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

| | |
|---|---|
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych. | 2. Mówienie i pisanie. Uczeń:<br>2) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: zaproszenie […]. |

**Zasady oceniania**

Treść i forma:

| | |
|---|---|
| 2 pkt | treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa? |
| 1 pkt | treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? |
| 0 pkt | treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? |

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:
1 pkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).
0 pkt – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:
1 pkt – łącznie nie więcej niż trzy błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).
0 pkt – łącznie cztery lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

*Uwagi.*
- *Jeżeli uczeń uwzględnia 5 elementów zaproszenia, a podaje tylko jeden argument, w kryterium „Treść i forma" otrzymuje 1 punkt.*
- *Kategorie „Treść i forma" oraz „Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna" oceniamy rozłącznie.*

**Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 punkty**
*W imieniu Samorządu Uczniowskiego serdecznie zapraszam wszystkich uczniów na premierę filmu zatytułowanego „Łowcy talentów". Spotykamy się 16 czerwca 2023 r. w sali głównej Domu Kultury w Strzelinie. Seans rozpocznie się o godzinie 17:30.*
*Po filmie odbędzie się konkurs talentów. Będzie można również porozmawiać z twórcami filmu.*

*Przewodniczący Samorządu Uczniowskiego*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

## ZASADY OCENIANIA WYPRACOWANIA

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator ocenia ją na 0 punktów. Nie sprawdza i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Egzaminator umieszcza dopisek – „Praca nie na temat”.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej, za całą wypowiedź egzaminator przyznaje 0 punktów. Nie sprawdza i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Egzaminator umieszcza dopisek – „Brak odwołania do lektury obowiązkowej”.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator ocenia ją na 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyznaje 0 punktów w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych / elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyznaje 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, jest unieważniany.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za *styl* i *język* lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

*Uwaga. Liczone są wszystkie wyrazy: samodzielne i niesamodzielne.*

### Zadanie 19. (0–20)

Wybierz **jeden** z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **rozprawkę** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

### WYPRACOWANIE O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM

Temat 1.

**Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że to, jakimi jesteśmy ludźmi, zależy od nas samych? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko. W uzasadnieniu odwołaj się do lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.**

*Uwagi.*

- *Argumentowanie nie polega na streszczaniu utworów.*
- *Argumentacja musi być zgodna z poleceniem, wybraną lekturą obowiązkową oraz innym utworem literackim (może to być inna lektura obowiązkowa).*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

| **Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024** | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...].<br>3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...]. | 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:<br>15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;<br>18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...];<br>20) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...].<br>Zna lektury obowiązkowe. |
| II. Kształcenie językowe.<br>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe. | 3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:<br>2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;<br>4) świadomie posługuje się różnymi formami językowymi […].<br>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:<br>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym;<br>7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych […]. |
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych.<br>3. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych, dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.<br>4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […]. | 1. Elementy retoryki. Uczeń:<br>1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;<br>2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...];<br>3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);<br>4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki [...];<br>5) odróżnia przykład od argumentu;<br>6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

| | |
|---|---|
| | 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.<br>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:<br>1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] rozprawka [...]. |

**Zasady oceniania**

*1. Realizacja tematu wypowiedzi*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.<br>• Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione.<br>• Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. |
| **1 pkt** | • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.<br>• Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB<br>• W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu. |
| **0 pkt** | • Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO<br>• Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma). |

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

*2. Elementy retoryczne*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- argumentacja w pracy jest wnikliwa
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

| | |
|---|---|
| **5 pkt** | • Pogłębiona argumentacja.<br>• Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.<br>• Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane. |
| **4 pkt** | Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl
Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

| | |
|---|---|
| **3 pkt** | • Powierzchowna argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości.<br>• Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.<br>• Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane. |
| **2 pkt** | Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt. |
| **1 pkt** | • Podjęta próba argumentowania.<br>• Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie. |
| **0 pkt** | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt. |

*3. Kompetencje literackie i kulturowe*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).<br>• Poprawność rzeczowa. |
| **1 pkt** | • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).<br>ALBO<br>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).<br>ALBO<br>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).<br>• Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe. |
| **0 pkt** | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt. |

*4. Kompozycja tekstu*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.<br>• Graficznie wyodrębnione akapity.<br>• Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity. |
| **1 pkt** | • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.<br>• Graficznie wyodrębnione akapity.<br>• Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi. |
| **0 pkt** | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt. |

*5. Styl*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi.<br>• Jednolity. |
| **1 pkt** | Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu. |
| **0 pkt** | Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt. |

*6. Język*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:
- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

| Poprawność środków / Zakres środków | Nie więcej niż 2 błędy językowe | 3–4 błędy językowe | 5–6 błędów językowych | 7–9 błędów językowych | 10 lub więcej błędów językowych |
|---|---|---|---|---|---|
| Szeroki zakres środków językowych, tzn.<br>• zróżnicowana składnia<br>• zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo,<br>umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu. | 4 pkt | 3 pkt | 2 pkt | 1 pkt | 0 pkt |
| Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu. | 3 pkt | 2 pkt | 1 pkt | 0 pkt | 0 pkt |
| Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu. | 2 pkt | 1 pkt | 0 pkt | 0 pkt | 0 pkt |

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

*7. Ortografia*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny. |
| **1 pkt** | 2–3 błędy ortograficzne. |
| **0 pkt** | 4 lub więcej błędów ortograficznych. |

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne. |
| **1 pkt** | 4–6 błędów ortograficznych. |
| **0 pkt** | 7 lub więcej błędów ortograficznych. |

*8. Interpunkcja*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

| | |
|---|---|
| **1 pkt** | Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych. |
| **0 pkt** | 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

| | |
|---|---|
| **1 pkt** | Nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych. |
| **0 pkt** | 8 lub więcej błędów interpunkcyjnych. |

## WYPRACOWANIE O CHARAKTERZE TWÓRCZYM

Temat 2.

**Napisz opowiadanie o Twoim spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej, Wasza wspólna przygoda przekona Cię, że swój cel osiąga ten, kto wytrwale do niego dąży. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.**

*Uwagi.*

- *W opowiadaniu uwzględnione są następujące elementy: wspólna przygoda z bohaterem lektury obowiązkowej, wynikająca z treści pracy myśl, że cel osiąga ten, kto wytrwale do niego dąży.*
- *Opowiadanie ma charakter twórczy, nie może być streszczeniem wybranej lektury obowiązkowej.*

| **Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024** | |
|---|---|
| **Wymagania ogólne** | **Wymagania szczegółowe** |
| I. Kształcenie literackie i kulturowe.<br>1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].<br>2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...].<br>3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...]. | 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:<br>15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;<br>18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...];<br>20) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...].<br>Zna lektury obowiązkowe. |
| II. Kształcenie językowe.<br>2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe. | 3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:<br>2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;<br>4) świadomie posługuje się różnymi formami językowymi […].<br>4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:<br>1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym;<br>7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych […]. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

| | |
|---|---|
| III. Tworzenie wypowiedzi.<br>1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych.<br>3. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych, dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu. | 1. Elementy retoryki. Uczeń:<br>2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...];<br>3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);<br>2. Mówienie i pisanie. Uczeń:<br>1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] opowiadanie [...]. |

**Zasady oceniania**

*1. Realizacja tematu wypowiedzi*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.<br>• Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione.<br>• Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. |
| **1 pkt** | • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.<br>• Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB<br>• W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu. |
| **0 pkt** | • Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO<br>• Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma). |

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

*2. Elementy twórcze*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona
- wydarzenia są logicznie ułożone
- fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

- lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

| | |
|---|---|
| **5 pkt** | • Funkcjonalna narracja.<br>• Logiczny układ zdarzeń.<br>• Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.<br>• Twórcze wykorzystanie treści lektury. |
| **4 pkt** | Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt. |
| **3 pkt** | • Funkcjonalna narracja.<br>• Logiczny układ zdarzeń.<br>• Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. |
| **2 pkt** | Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt. |
| **1 pkt** | • Narracja częściowo funkcjonalna.<br>• Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń.<br>• Prosta fabuła. |
| **0 pkt** | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt. |

*3. Kompetencje literackie i kulturowe*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).<br>• Poprawność rzeczowa. |
| **1 pkt** | • Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).<br>ALBO<br>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).<br>ALBO |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

| | |
|---|---|
| | Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).<br>• Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe. |
| **0 pkt** | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt. |

*4. Kompozycja tekstu*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.<br>• Graficznie wyodrębnione akapity.<br>• Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity. |
| **1 pkt** | • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.<br>• Graficznie wyodrębnione akapity.<br>• Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi. |
| **0 pkt** | Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt. |

*5. Styl*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi.<br>• Jednolity. |
| **1 pkt** | Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu. |
| **0 pkt** | Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

*6. Język*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:
- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

| Poprawność środków / Zakres środków | Nie więcej niż 2 błędy językowe | 3–4 błędy językowe | 5–6 błędów językowych | 7–9 błędów językowych | 10 lub więcej błędów językowych |
|---|---|---|---|---|---|
| Szeroki zakres środków językowych, tzn.<br>• zróżnicowana składnia<br>• zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo,<br>umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu. | 4 pkt | 3 pkt | 2 pkt | 1 pkt | 0 pkt |
| Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu. | 3 pkt | 2 pkt | 1 pkt | 0 pkt | 0 pkt |
| Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu. | 2 pkt | 1 pkt | 0 pkt | 0 pkt | 0 pkt |

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

*7. Ortografia*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny. |
| **1 pkt** | 2–3 błędy ortograficzne. |
| **0 pkt** | 4 lub więcej błędów ortograficznych. |

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

| | |
|---|---|
| **2 pkt** | Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne. |
| **1 pkt** | 4–6 błędów ortograficznych. |
| **0 pkt** | 7 lub więcej błędów ortograficznych. |

*8. Interpunkcja*

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

| | |
|---|---|
| **1 pkt** | Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych. |
| **0 pkt** | 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych. |

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

| | |
|---|---|
| **1 pkt** | Nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych. |
| **0 pkt** | 8 lub więcej błędów interpunkcyjnych. |

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

**KRYTERIA OCENY PRAC UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ**

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

- **błędy w zapisie wyrazów z *u – ó, ż – rz, h – ch***
- **łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.**

Do błędów graficznych w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- **dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów**
- **mylenie liter**
  - ✓ o podobnym kształcie (*a – o*, *l – ł – t*, n – *r*, *m – n*, *u – w*, *e – ę*, *a – ą*, *i – j, u – y*)
  - ✓ dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
  - ✓ rzadziej używanych (*h – H*, *f – F*, *L – F*)
  - ✓ odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b – p*, *d – t*, *w – f*, *g – k*, *dz – c*, *sz – s*, *i – y*, *ę – em – en*, *ą – om– on*, *ś – ź*, *ć* – dź)
  - ✓ różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (*p – b*, *d – b*) lub poziomej (*m – w*, *n – u*, *b – p*, *d – g*, *p – g*)
- **ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym**
  - ✓ oznaczania miękkości nad literami
  - ✓ kropek (*dż*, *ż*, *i*, *j*)
  - ✓ „ogonków” przy literach *ą* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó*, *t* lub *ł*
- **błędy dotyczące podziału wyrazu**
- **utratę dźwięczności lub zbędne udźwięcznienie** (*kóska* **zamiast** *kózka*, *prożba* **zamiast** *prośba*)
- **błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np.** *startóje* **bo** *startować*.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/